

Bilag 1

Høringssvarsnotat vedrørende forslag til Selvstyrets bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap.

Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden 8. april – 1. juli 2019. Derudover har forslaget været offentliggjort på høringsportalen www.naalakkersuisut.gl i samme periode.

Indledning:

Høringssvar, der indeholder kommentarer til tekniske samt sproglige fejl og mangler, er uden yderligere bemærkninger rettet i forslaget. Indkomne høringssvar med bemærkninger vedrørende forslagens materielle indhold er gengivet i deres helhed, og med departementets kommentarer anført i kursiv.

Om forslaget:

Inatsisartut vedtog under samlingen FM2019 Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, som indeholder en række bestemmelser, der pålægger eller giver Naalakkersuisut mulighed for at udarbejde bekendtgørelser. Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet har derfor med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap udarbejdet forslag til bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap, der forventes sat i kraft samtidig med loven.

Forslaget har været sendt i høring til følgende:

Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia, Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Det Sociale Ankenævn, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Institut for Menneskerettigheder, Grønlands Politi, IMAK (Lærernes Fagforening Grønland), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (Fagforening), Socialpædagogisk Seminarium, AK (Fagforening), SIK, Ligestillingsrådet i Grønland, Grønlands Idrætsforbund, Børnetalsmanden MIO, Foreningen Grønlandske Børn, Landsforeningen Autisme, kreds Grønland, Isumassortit (Foreningen for selvejende døgninstitutioner for børn), Kriminalforsorgen, MIBB (Bedre Børneliv), Sorlak (Fællesråd for børne- og ungdomsorganisationerne i Grønland), INOOQAT (Forældreforeningen for udviklingshæmmede i Grønland), ISI (Foreningen for blinde og svagsynede i Grønland), Kræftens Bekæmpelse i Grønland, KNIPK (Handicapforeningen i Grønland), Angajoqqaatigiit (Forældreforening til børn med ADHD og / eller autisme), KTK (Døveforeningen i Grønland), Sugisaq (Foreningen for sindslidende og deres pårørende) og Handicaptalsmanden Tilioq.

Følgende har indsendt høringssvar:

Kommune Kujalleq, Avannaata Kommunia, Det Sociale Ankenævn, Institut for Menneskerettigheder, Tilioq og Landsforeningen Autisme - Kalaallit Nunaat.

Følgende har ingen bemærkninger:

Institut for Menneskerettigheder.

Høringssvar:

1. Kommune Kujalleq

”Kommune Kujalleq har gennemgået udkastet til en bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap.

Gennemgangen giver kommunen anledning til følgende bemærkninger:

§ 1, stk. 2, nr. 5, § 2, stk. 1, § 7, stk. 2, nr. 5, § 8 og § 9, stk. 1:

Der er tale om regler af enslydende indhold, og kommunen finder det ikke hensigtsmæssigt, at regler af ens indhold gentages i forskellige kapitler.”

Svar: Baggrunden for de enslydende regler er, at bekendtgørelsen er valgt opbygget på den måde, at der er et kapitel til hver institutionstype for at gøre bekendtgørelsen overskuelig og brugervenlig.

”Men de foreslåede regler om bokollektivers og beskyttede boenheders organisation har efter kommunens opfattelse ikke lovhjemmel.

Kravene om udarbejdelse af vedtægter og ansættelse af en særlig forstander er ikke et krav i handicaploven.”

Svar: Af bemærkningerne til lovens § 13, stk. 3 fremgår det: ”Der foreslås med stk. 3, at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler for bokollektiver, herunder.....”. Tilsvarende fremgår af bemærkningerne til lovens § 14, stk. 3, for så vidt angår beskyttede boenheder. Der er således ikke tale om en udtømmende opremsning, hvorfor der er den fornødne hjemmel til at fastsætte disse basale regler.

”Disse krav indebærer, at bokollektiver og beskyttede boenheder reelt skal drives som institutioner, hvilket er i modstrid med lovens §§ 13 og 14, der i forarbejderne til disse lovbestemmelser defineres som egne boliger for beboerne.”

Svar: Henset til at der er tale om boligtyper, hvor der er krav om, at der skal tilbydes beboerne støtte i dagstimerne, henholdsvis hele døgnet, er det en nødvendighed, at der tages stilling til, hvilken målgruppe stederne skal kunne rumme, for hermed at kunne ansætte det rette personale. Herudover anses det for nødvendigt, at der er en forstander, der er hovedansvarlig for, at stedet drives, og de personer, der bebor botilbuddet, dermed får den nødvendige støtte i dagligdagen.

25.07.2019

”Bestemmelserne er endvidere i strid med den kommunale styrelseslovs § 1, hvorefter den kommunale organisationsmagt ligger hos kommunalbestyrelsen.”

Svar: At ”Kommunalbestyrelsen styrer kommunens anliggender”, betyder ikke, at der ikke kan udstedes regler, som kommunalbestyrelserne skal agere efter i forbindelse med at styre kommunens anliggender.

”Herudover synes støttetilbud til handicappede, der alene opererer med botilbud i institutionsmæssige rammer ikke at være foreneligt med FN's handicapkonventions artikel 19.”

*Svar: Et af hovedpunkterne i handicaploven er, at personer med handicap skal kunne forblive i eget hjem så vidt muligt, hvis de ønsker dette, hvorfor loven indeholder en række bestemmelser herom. Botilbud er et **tilbud** til personer med handicap, og ikke noget de tvinges til, medmindre det vil udsætte dem for fare at lade dem bo i eget hjem. Bestemmelserne om kollektive botilbud og beskyttede boenheder findes således ikke at være i strid med handicapkonventionens artikel 19.*

”Det er således kommunerne der tager stilling til, hvorledes bokollektiver og beskyttede boenheder skal drives og organiseres inden for de rammer, som i medfør af handicaploven er fastsat om fysisk indretning kompetencekrav til ledelse og personale samt kvalitetsstandarder.”

Svar: Det er det også efter reglerne i bekendtgørelsen, der blot beskriver, at der skal tages stilling til, hvordan de drives, herunder målgrupper mv.

”§ 3, stk. 3 og § 9, stk. 3:

Regler om, at en "forstander" ved kommunale bokollektiver og beskyttede boenheder skal have kompetence til at ansætte personale har ikke hjemmel i handicaploven og er herudover i strid med den kommunale styrelseslovs § 25, stk. 1, nr. 2, hvorefter økonomiudvalget har den generelle arbejdsgiverkompetence i forhold til kommunens personale.”

Svar: Er indarbejdet.

”§§ 1 og 7:

Kommunen finder det betænkeligt, at kravene til kvalitetsstandarder er helt ens for bokollektiver og beskyttede boenheder, idet der er tale om to forskellige botilbud. Ved at gøre kravene ens, bevæger man sig i retning af at ophæve forskellene mellem de to typer botilbud.”

Svar: Ikke indarbejdet. Der vil skulle foretages en konkret vurdering af kvalitetsstandarderne for hvert botilbud, herunder f.eks. forholdet mellem dels bokollektivets målgruppe, dels bokollektivets metoder og personalemæssige kompetencer. Bestemmelserne oplister blot de momenter, der skal tages stilling til.

”§§ 4-6 og 9 -12:

Regler om at pålægge en "forstander" et selvstændigt drifts- og ledelsesansvar er umiddelbart i strid med den sociale styrelsesforordnings § 6, stk. 1, idet et sådant personligt ansvar ikke har hjemmel i handicapforordningen.”

Svar: Der er i lovens §§ 13-14 hjemmel til, at der kan fastsættes regler netop herom.

”§§ 13 og 14:

Kommunen vil komme med konkrete anbefalinger, men erindrer om, at der synes at være et grundlæggende problem omkring adskillelse af driftsansvar og tilsynsansvar for selvstyrets døgninstitutioner.”

Svar: Drift og tilsyn er i dag adskilt således, at det er Socialstyrelsen, der forestår driften, mens der er oprettet en separat tilsynsenhed i departementet, der såvel varetager tilsyn med døgninstitutioner som sektortilsyn med kommuner.

”§ 18, stk. 2:

Kommunen anbefaler, at der i stedet for "beslutning om anbringelse" skrives "beslutning om opretholdt anholdelse eller tilbageholdelse".

Kommunens anbefaling skyldes, at "anbringelse" har karakter af en kriminalretlig foranstaltning, og institutionsanbringelse som en kriminalretlig foranstaltning hører under sundhedsvæsenet jf. kriminallovens § 240 og ikke under kommunerne.”

Svar: Bestemmelsen udgår af bekendtgørelsen, idet den fremgår af § 51 og § 52 i loven.

2. Avannaata Kommunua

”Bemærkninger til hørings forslag angående botilbud for personer med handicap.

Til forslaget har jeg forståelses problem, men det kan jeg regne med at der vil være nærmere information om dette senere hen. §1 - § 6 der kan jeg se at det er kommunen som er ansættelses myndighed. Og at det bliver forstander som er daglig leder. Der måtte nødvendigvis komme informationer til kommunerne om ændring af ansættelsesforhold for nuværende daglig leder.”

Svar: Ønsket imødekommes, idet forstanderens ansættelsesforhold vil blive beskrevet i en kommende vejledning.

”Det afsnit der omhandler beskyttede boenheder § 17, stk 2. Der er spørgsmålet om der bliver fremlagt forslag om anlæg til dette. Det er nødvendigt sådan en bygning. – I sidste ende er det altid familieafdelingen, som kommer til at betale for evt skærmning af personen. Og hvis vi er heldige kan finde bolig til personen, so skal døgndækkes indtil vedkommende komme afsted/ rejse fra byen.”

Svar: Bestemmelsen er udgået af forslaget. Problemstillingen vil blive beskrevet i en kommende vejledning.

”Dette sker har vi samarbejde mellem politi, syghuset og familieafdelingen. Det er en gråzone som der nu er taget mere højde for ved denne bekendtgørelse. Og hvor vi altid er den forvaltning som må tage stor ansvar for, når vi har lignende personer som bliver underlagt det foranstaltninger, der nu er beskrevet i denne forslag. Og det er ikke altid vi har midler til dette i budgettet i handicapområde.

Derfor er det godt at det nu er blevet taget op på seminar og dertil følger en forslag til bekendtgørelse.”

Svar: Bemærkningerne er taget til efterretning.

3. Det Sociale Ankenævn

”Det Sociale Ankenævns sekretariats høringssvar til "Forslag til Selvstyrets bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap"

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, der er sekretariat for Det Sociale Ankenævn (herefter sekretariatet) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til forslaget.

Generelle bemærkninger:

Sekretariatet bemærker, at "Socialstyrelsen" har ændret navn til "Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold". Sekretariatet foreslår, at der i stedet kan stå "Naalakkersuisut".

Svar: Ikke indarbejdet. Naalakkersuisut er retligt forpligtet til at have en socialstyrelse.

”Socialstyrelse” fastholdes derfor som betegnelse, men ikke som navn.

”Sekretariatet bemærker, at der i § 5 mangler oversættelse til grønlandsk af nr. 1-3.”

Svar: Bemærkningen er taget til efterretning.

”Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Ad § 17, stk. 1

I henhold til bestemmelsen skal et sikret døgntilbud, udover at opfylde kravene i §§ 14-15, have en særlig godkendelse, som et sikret døgntilbud.

Der synes ikke at være nævnt noget om en særlig godkendelse i forhold til sikrede døgntilbud, hverken i forslaget til bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap eller i forslaget til den nye lov om støtte til personer med handicap.

Det er uklart, hvad godkendelsen nærmere går ud på, hvem der giver den særlige godkendelse, og hvilke betingelser/krav, der skal være opfyldt. Det er desuden uklart, om godkendelse kan fratages.”

Svar: Bestemmelsen er udgået af forslaget.

”Sekretariatet har således ikke yderligere bemærkninger til forslaget.”

4. Tilioq

”Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet har anmodet Handicaptalsmandsinstitutionen om at komme med eventuelle bemærkninger til ”Selvstyrets bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap”

På baggrund af departementets udkast, vil Handicaptalsmandsinstitutionen henlede departementets opmærksomhed på, at lejelovens bestemmelser også skal følges, når det gælder botilbud til personer med handicap. Der skal derfor ligge lejekontrakter mellem aftalepartnerne (henholdsvis borgere i bokollektiver eller boenheder og kommunen) og at almindelige regler for fastsættelse af husleje også skal iagttages.

Vi kan i den forbindelse henlede jeres opmærksomhed på boligklagenævnets afgørelse fra den 28. november 2018, hvor de har behandlet en klage over en kommunes afgørelse vedrørende varsling om forhøjelse af husleje. Der kan findes nærmere information vedr. afgørelsen på aua.gl.”

Svar: Ikke indarbejdet. Lejelovgivningen falder uden for lovens område og henhører under et andet ressortområde.

5. Landsforeningen Autisme - Kalaallit Nunaat

”§ 4, stk. 2 og § 10, stk. 2: kan opretholde relationer til familie og netværk

Når ordet der anvendes er 'kan', så kan botilbuddet frasige sig ansvar for at opretholde relationer til familie og netværk, dvs. at de ikke skal sikre dette. Ordet kan bør erstattes med skal, med mindre at retten til at opretholde relationer til familie og netværk er sikret gennem anden lovgivning

25.07.2019

Endvidere er der ikke nævnt noget om opretholdelse af relationer til familie og netværk for de personer der er anbragt i døgntilbud – det burde der være.”

Svar: Ikke indarbejdet. Det fremgår, at forstanderen SKAL sikre, at boenheden drives således, at beboerne KAN opretholde relationer. Botilbuddet er således forpligtet, men det vil altid være op til den enkelte beboer, om denne ønsker at benytte sig deraf. Bestemmelsen sikrer i hvert fald muligheden herfor.

”§ 4, § 5 og § 6 bør gentages under Kapitel 3 – Døgntilbud”

Svar: Er indarbejdet.